

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

112/05. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2005. december 15.

A főtanácsnok indítványa a C-372/04. sz. ügyben

Yvonne Watts kérelme alapján Queen kontra Bedford Primary Care Trust és Secretary of State for Health

GEELHOED FŐTANÁCSNOK VÉLEMÉNYE SZERINT A KÜLFÖLDI ELLÁTÁSOK ENGEDÉLYEZÉSÉRE VONATKOZÓ JELENLEGI NHS-RENDSZER ELLENTÉTES A KÖZÖSSÉGI JOGGAL

Nem veszi kellően figyelembe az egyes betegek egyéni szükségleteit az NHS-célok szempontjának kizárólagos alkalmazása annak eldöntésekor, hogy egy személy indokolatlan késedelem nélkül részesülhet-e ellátásban.

A közösségi jog szerint a személyek az EU-n belül mindenütt jogosultak szolgáltatásokat igénybe venni. E szolgáltatásokba beletartoznak egyes egészségügyi szolgáltatások is. Az E-112-es rendszer lehetővé teszi az ellátás céljából történő külföldre utazás engedélyezésének kérelmezését. Az engedély nem tagadható meg, ha az adott ellátást a lakóhely szerinti államban ugyan általánosan nyújtják, de azt ott nem lehet indokolatlan késedelem nélkül igénybe venni. A betegbiztosítási pénztár ebben az esetben köteles a felmerült költségeket a beteg számára megtéríteni.

2002. szeptemberében Yvonne Watts-nak a tudomására hozták, hogy mindkét csípőjében csontízületi gyulladása (osteoarthritis) van, és mindkét oldalon teljes csípőprotézisre lenne szüksége. Y. Watts lánya kérelmezte annak engedélyezését, hogy Y. Watt ellátást vehessen igénybe külföldön. E kérelemmel összefüggésben a vizsgálatot végző orvos azt nyilatkozta, hogy Y. Watts-nak ugyanannyira van szüksége csípőprotézisre, mint a várólistáján lévő bármely más betegnek, és hogy Y. Watts esete „rutin”-eset, és körülbelül egy évet kell várnia az ellátásra. Az ellátás külföldön történő igénybevétele iránti kérelmet a Bedford Primary Care Trust (PCT) elutasította, mivel az ellátás az NHS-célok keretén belül és ezért „indokolatlan késedelem nélkül” biztosítható.

Miután Y. Watts kérelmezte e határozat bírósági felülvizsgálatát, 2003. január végén az orvos ismét megvizsgálta, és megállapította, hogy Y. Watts állapota romlott és három-négy hónapon belül meg kell műteni. Ennek a felülvizsgálatnak az eredményeként a PCT ismét elutasította

az ellátás külföldön történő igénybevételének engedélyezését, mivel szerinte a műtétet az NHS még mindig megfelelő időn belül el tudja végezni.

Annak ellenére, hogy a várakozási időt így lecsökkentették, Y. Watts Franciaországba utazott, hogy 2003. március 7-én Abbeville-ben megműtsék. Visszatérését követően fenntartotta a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét, továbbá kérelmezte 3 900 font összegű felmerült költségeinek megtérítését is.

2003. októberében a UK High Court elutasította Y. Watts keresetét azzal, hogy bár a PCT tévesen állapította meg azt, hogy Y. Watts helyzete nem tartozik az EK-Szerződés hatálya alá, helyzetének a 2003. elején történt átminősítése azt jelentette, hogy indokolatlan késedelem nélkül részesült volna ellátásban. Mind Y. Watts, mind a Secretary of State for Health (az Egyesült Királyság egészségügyi minisztere) fellebbezést nyújtott be a Court of Appeal-hez (fellebbviteli bíróság), amely előzetes döntéshozatal céljából több kérdést terjesztett az Európai Közösségek Bírósága elé.

Az EK-Szerződés hatálya és a szolgáltatások igénybevételére vonatkozó korlátozás fennállása

Először is Leendert Adrie Geelhoed főtanácsnok azt a véleményt képviseli, hogy az Egyesült Királyság kormányának álláspontjával ellentétben az **EK-Szerződésnek a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseit a jelen esetre alkalmazni kell.** Emlékeztet arra, hogy az egészségügyi szolgáltatások nincsenek kivéve az EK-Szerződés hatálya alól, és hogy Y. Watts díjazás ellenében vett igénybe egészségügyi szolgáltatást. Az a tény, hogy az NHS teljes mértékben államilag finanszírozott közjogi szervezet, amely a teljesítés helyén térítésmentesen biztosít egészségügyi ellátást, nem releváns annak meghatározása szempontjából, hogy a tényállás az EK-Szerződés hatálya alá tartozik-e. Az NHS-nek pusztán közreműködő jellegű szerepe van az Y. Watts és a francia kórház közötti fő ügylet viszonylatában. Ezért nem kétséges, hogy Y. Watts az EK-Szerződés alkalmazásában szolgáltatás igénybevevője volt.

A főtanácsnok álláspontja szerint az NHS-en belül a külföldi ellátás iránti kérelmek elbírálására vonatkozó, **világosan meghatározott eljárás hiánya** korlátozza a betegek lehetőségeit a rendszeren kívüli ellátások igénybevétele tekintetében. Következésképpen ez **korlátozza a szolgáltatások igénybevételére vonatkozó szabadságukat**, és ellentétes az EK-Szerződéssel.

A korlátozás igazolása

Geelhoed főtanácsnok nézete szerint **az engedélyezési eljárás a jelenlegi formájában ellentétes az EK-Szerződéssel. Nem veszi kellően figyelembe az egyes betegek egyéni szükségleteit kizárólag annak a kritériumnak az alkalmazása, hogy az ellátás az NHS-terv céljai keretén belül biztosítható-e.**

A főtanácsnok szerint, hogy a közösségi jognak való megfelelés érdekében a várólistákat dinamikusabban és rugalmasabban kell kezelni, rendszeres felülvizsgálat és előírt maximális várakozási idő alkalmazásával, oly módon, hogy a beteg igényeit és a korlátozott források allokációjának szükségletét egyensúlyba hozzák. Nem elégséges a külföldi ellátás iránti kérelmet azon az alapon elutasítani, hogy az ellátás a nemzeti rendszerben előírt cél keretén belül biztosítható. Ilyen döntést inkább az érintett beteg egyéni állapotát figyelembe véve kell meghozni, különös tekintettel a fájdalom szintjére, a fogyatékosság jellegére, és a beteg

körtörténetére. Ezért az NHS-rendszer, amely egészségügyi prioritások kezelésére várólistákat alkalmaz, nem igazolhatja az ellátás külföldön történő igénybevétele engedélyezésének elutasítását.

Ezenfelül az a tény, hogy az engedélyezés az NHS vonatkozásában kiegészítő pénzügyi források igénybevétele teheti szükségessé, nem lehet szempont valamely személy szükségleteinek az értékelésekor. A költségvetési megfontolások csak a rendszer pénzügyi stabilitását veszélyeztető, nagyobb volumenű ellátás iránti kérelmeknek az összefüggésében elfogadhatók. A főtanácsnok megjegyzi, hogy az előzetes engedélyezési eljárásnak az a funkciója, hogy a tagállamok számára lehetővé tegye a betegek kiáramlásának ellenőrzését, és hogy a külföldi ellátások miatt felmerült pénzügyi terhet mindig szembe kell állítani azon egészségügyi ellátások hosszabb távon megtakarított költségeivel, amelyeket egyébként az NHS nyújtott volna.

Az „indokolatlan késedelem” fogalma

Geelhoed főtanácsnok álláspontja szerint az „indokolatlan késedelem” fogalmát az egyes esetek különleges körülményeire tekintettel kell meghatározni, figyelembe véve nemcsak a beteg egészségügyi állapotát, hanem körtörténetét is, melynek során az elsődleges megfontolás az, hogy a beteg állapota az ellátás bármiféle elhalasztását elfogadhatatlanná tenné-e. A várakozási időt és a klinikai prioritásokat akkor lehet figyelembe venni, ha azokat az egyének szükségletei alapján határozzák meg. Az ellátások nyújtására vonatkozó célok, tekintettel azok elvont jellegére, nem felelnek meg ennek a kritériumnak. A kórházi ellátásoknak a források korlátozottsága mellett történő igazgatása, és az a tény, hogy az egészségügyi ellátást a teljesítés helyén térítésmentesen nyújtják – melyek közül mindkét szempont az NHS gazdasági szervezésére vonatkozik - nem vehetők figyelembe.

A megtérítendő összeg kiszámítása

A főtanácsnok szerint, ha egy tagállamnak az előzetes engedélyezés megtagadását követően meg kell térítenie a személy számára a külföldi ellátás költségeit, a megtérítésnek olyan mértékűnek kell lennie, amilyen mértékben e költségeket megtérítette volna abban az esetben, ha az ellátást a lakóhely szerinti tagállamban nyújtják. Ha a lakóhely szerinti tagállamban nem létezik erre vonatkozó díjtáblázat, például mert a teljesítés helyén az ellátást térítésmentesen nyújtják, az ellátás ténylegesen felmerült költségét kell megtéríteni, mivel ez az egyetlen fennmaradó referenciapont. Ezzel kapcsolatban a főtanácsnok megjegyzi, hogy az Egyesült Királyságban léteznie kell ilyen díjtáblázatnak azon költségek meghatározására, amelyeket az NHS keretében ellátásban részesülő külföldi látogatóknak kell fizetniük.

Ami az utazásnak és a szállásnak a beteg részéről felmerült költségeit illeti, ezeket abban az esetben kell megtéríteni, ha a nemzeti jog e kiadások megtérítését előírja az érintett országban nyújtott ellátásra vonatkozóan.

FIGYELMEZTETÉS: A főtanácsnok véleménye nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. Az Európai Közösségek Bíróságának bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet egy későbbi időpontban hozzák meg.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti az Elsőfokú Bíróságot.

Elérhető nyelvek: DE, EL, EN, ES, FR, HU, IT, NL, PL

Az indítvány teljes szövege a Bíróság honlapján található meg.

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=hu>

Az indítványok szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Az indítvány felolvasásáról készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó- és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-en érhetőek el.
L-2920 Luxembourg, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
vagy B-1049 Brüsszel, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*